

Katedra filosofie a religionistiky

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno studenta: Michal Švorc

Název práce: Schopenhauerovo pojetí hudby a její význam pro lidský život

Jméno vedoucího práce: Ondřej Sikora, Ph.D.

Jméno oponenta: doc. Filip Grygar, Ph.D.

I. Formální kritéria	ano	zčásti	ne
1. Cíl práce je zformulován a odpovídá zadání a názvu práce.		x	
2. Metody využití autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.		x	
3. Struktura práce je logická a odpovídá zvolenému tématu.	x		
4. Závěr shrnuje dosažené poznatky a formuluje přínos k řešení problému.		x	
5. Autor nic podstatného neopomenul (zadání, obsah, úvod, pojednání, závěr, resumé v češtině a cizím jazyce)	x		

Slovní ohodnocení

II. Obsahová kritéria	ano	zčásti	ne
1. Práce prokazuje porozumění autora problematice.		x	
2. Opírá se o relevantní prameny a literaturu .		x	
3. Adekvátním způsobem s nimi pracuje.		x	
4. Zpracování vykazuje rysy vlastního přínosu.			x

Slovní ohodnocení

III. Jazyková kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Práce je bez gramatických a stylistických chyb .			x
2. Práce je psána kultivovaným odborným jazykem .		x	
3. Student zvládl a rozumí terminologii oboru a tématu, jímž se zabývá.		x	
4. Student pracuje správně s odkazy a citacemi , odlišuje parafráze a vlastní myšlenky.		x	
5. Práce je vybavena vhodně (ve shodě s charakterem zvoleného tématu) doplňky textu (obrazové přílohy apod.)			

Slovní ohodnocení

Jedná se o přepracování bakalářské práce, o jejíž obhajobu se kandidát pokoušel před půl rokem. Práci autor věnuje poměrně opomíjenému tématu i autorovi: Arthuru Schopenhauerovi a jeho pojetí hudby na základě jeho hlavního spisu *Svět jako vůle a představa* I a II. Protože se nejedná o pouhou estetiku, ale o metafyziku hudby, je nutnou součástí práce představení základů Schopenhauerovy metafyziky, a to s ohledem na platónskou a kantovskou inspiraci. Co se týče struktury práce, tato celkově odpovídá jejímu tématu a cíli, s tím, že u kapitol 2 a 3 dochází k přílišnému rozdrobení kapitol ve vztahu ke stanovenému rozsahu a záměru práce.

Předchozí verze práce trpěla řadou nedostatků, které neumožňovaly její úspěšné obhájení. Jednalo se zejména o jazykovou stránku práce, neakceptovatelné množství chyb, opomíjení primárního textu a nedostatečnou diskuse vlastního tématu. Je nutno konstatovat, že tyto nedostatky se v práci nepodařilo zcela napravit, což lze považovat za škodu.

V práci nadále zůstává značné množství gramatických a stylistických chyb, např. hned na straně 3 práce: „Nejsilnější Kantovi pozice, které Schopenhauer přijímá za své jsou uznání apriorních pravd, věta o důvodu a notace věci o sobě. Apriorní kategorie času a prostoru působí jako jeviště pro kosmické dění ohraničují možnosti, které svět má a jasně pokládají pevné základy jakékoliv empirické disciplíny a vnímání.“ V této větě lze nalézt hned pět chyb jazykových a dvě obsahové (Kant nepracuje s „větou o důvodu“, její původ je třeba hledat u Leibnize; čas a prostor nejsou kategorie, ale čisté názory). Hned na další straně čteme, že Kant „nazývá člověka ‚generátorem světa‘“, což Kant nečiní. Na str. 9 můžeme číst, že „Kant ve své filosofii hledá svou bájnou základní věc o sobě“, což je rovněž problematické (proč by hledal něco, o čem ukazuje, že je nutně nepoznatelné?). Na téže straně čteme: „Dále Schopenhauer dále definuje rozdíl mezi představou a vůlí takto: ‚Jev znamená představu a nic víc: veškerá představa, ať jakéhokoliv druhu, všechen objekt je jev, viditelnost, objektita. Ona je tím nejvnitřnějším, jádrem každého jednotlivce, a právě tak celku. Projevuje se v každé slepě působící přírodní síle, i v uvážlivém jednání člověka, přičemž obě velké odlišnosti jsou však jen stupněm projevu, ne podstatou jevícího se.“ Odhlédneme-li od chyb, v citátu autor vynechal klíčové slovo „vůle“, bez nějž citát nedává smysl. Problém je, že na výše uvedené chyby byl autor přímo upozorněn. Je nepochopitelné, proč v textu zůstaly. Totéž platí pro dlouhý seznam dalších chyb, které je zbytečné uvádět.

Co se týče práce s literaturou, autor provedl pouze povrchové úpravy týkající se doplnění citací z primárního textu. Práce trpí nedostatečnou snahou interpretovat přímo Schopenhauerovy charakteristiky.

Práce je ukončena drobnou diskusí, bylo by nicméně vhodné vzít v potaz více než jednoho z moderních kritiků. V případě předložené kritiky od M. Budda chybí srozumitelné představení Buddovy argumentace, která se týká problematické podoby vztahu hudby a vůle u Schopenhauera.

IV. Otázky k obhajobě

Jak přesně charakterizuje Schopenhauer vztah hudby a vůle a jak tento vztah kritizuje M. Budd? Co lze na jeho kritiku říct?

Navržená známka: E

Datum: 20. 1. 2024

Podpis vedoucího práce: Ondřej Sikora, Ph.D.